

Териториално статистическо бюро - Североизток
Отдел „Статистически изследвания - Варна“

ОСНОВНИ ДАННИ ЗА КУЛТУРАТА В ОБЛАСТ ВАРНА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Статистическите изследвания на НСИ в областта на културата осигуряват информация за дейността на музеите, театрите, библиотеките, кината, радио-телевизионната програмна дейност и производството на филми.

1. Културни институции

В обхвата на културните институции се включват музеите, театрите, музикалните колективи (сценичните изкуства) и библиотеките.

1.1. Музеи

Към 31.12.2024 г. в област Варна функционират 5 самостоятелни музея, регистрирани съгласно Закона за културното наследство.

През 2024 г. движимите културни ценности, които са част от Националния музеен фонд и са включени в експозициите на музеите в област Варна, са 183 хил. фондови единици и в сравнение с 2023 г. техният брой намалява с 2.6%. Цифровизирани са едва 4 493 фондови единици.

Посещенията в музеите през 2024 г. са 179 хил. и намаляват с 12.8% в сравнение с 2023 година. В дните със свободен вход са осъществени 17.3% от посещенията (31 хиляди). Посещенията на чужденци намаляват с 6.3% в сравнение с предходната година и достигат 88 хиляди.

1.2. Сценични изкуства

През 2024 г. в действащите три театъра в област Варна са организирани 607 представления, посетени от 112 хил. зрители, като спрямо 2023 г. представленията и посещенията се увеличават съответно с 1.5 и 1.3%. Средният брой посетители на едно представление е 185 и остава без промяна спрямо предходната година.

През 2024 г. в област Варна развиват дейност 5 музикални колектива. В сравнение с 2023 г. броят на представленията на тези колективи намаляват с 8.3%, а на посещенията - с 6.4%.

1.3. Библиотеки

През 2024 г. библиотеките с фонд над 200 хил. библиотечни единици в област Варна са две, като броят им остава непроменен в сравнение с предходната година. Общият им фонд се състои от 1 187 хил. библиотечни документа - книги,

ОСНОВНИ ДАННИ ЗА КУЛТУРАТА В ОБЛАСТ ВАРНА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

продължаващи издания - вестници, списания, бюлетини и др., като в структурата му с най-висок дял са книгите - 74.6% (886 хиляди).

Регистрираните читатели са 19 хил., което е с 22.1% по-малко в сравнение с предходната година. Посещенията намаляват с 1.7% и достигат 157 хиляди. Заетият библиотечен фонд е 210 хил. библиотечни единици.

2. Аудио-визуална дейност

Аудио-визуалната дейност включва филмовото производство, дейността на кината, както и радио- и телевизионната програмна дейност.

2.1. Кина

В края на 2024 г. кината в област Варна са 5, а киноекраните - 31. В сравнение с 2023 г., броят на кината и киноекраните остава непроменен. Мултиплексите¹ са два и в тях са осъществени 83.6% от всички прожекции и 87.2% от посещенията.

През 2024 г. в сравнение с предходната година прожекциите в кината намаляват с 30.3%, а посещенията - с 10.4%. Прожектирани са 700 филма, които според националността им се разпределят, както следва: 127 български, 256 европейски, 216 от САЩ и 101 от други страни.

2.2. Телевизионна програмна дейност

През 2024 г. в област Варна функционират три регистрирани и лицензирани български телевизионни оператори, които са излъчили програми с обща продължителност 3.8 хил. часа.

¹ Стационарно кино с 8 и повече екрана.

Методологични бележки

Източник на информацията за дейността на **музеите** е регулярно провеждано годишно наблюдение. Тяхната дейност се характеризира чрез: музейните фондови единици; посетителите; културно-просветната работа; персонала; приходите и разходите и материално-техническата база. В броя на музеите се включват самостоятелните музеи, създадени по реда на чл. 25, ал. 1 и ал. 2 от Закона за културното наследство (обн., ДВ, бр. 19 от 13 март 2009 г.) и извършвали дейност през съответната година.

Сценичните изкуства са предмет на отделно годишно изследване. Единици на наблюдение са театрите, оперите, оперетите, цирковете, музикалните колективи, дружествата и сдруженията, които са организирали и провели рецитали и концерти (естрадни, фолклорни, симфонични, камерни, хорови, на духови оркестри, смесени и други). Тяхната дейност обхваща следните основни характеристики: сцени, места, представления, посетители, постановки по националност на автора, включително нови постановки.

Предмет на годишно статистическо наблюдение е и дейността на **библиотеките** с библиотечен фонд над 200 хиляди единици. Тяхната дейност обхваща следните основни характеристики: библиотечен фонд (книги, продължаващи издания и други библиотечни документи), читатели, посещения, зает библиотечен фонд, персонал, приходи и разходи, компютри, площ на библиотеките.

Дейността на **кината** се обхваща чрез следните основни характеристики: места, екрани, прожекции, зрители, приходи от билети. Не се наблюдават киноklubовете и подвижните кина.

Дейността на **радио- и телевизионните оператори** се обхваща чрез следните основни характеристики: предавания по функция в часове, приходи и разходи.

Повече информация и данни от изследванията в областта на културата могат да се намерят на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg/bg/node/3552/>) и в Информационна система ИНФОСТАТ на НСИ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=36).